

Posamezna številka 6 vinarjev.

DAN

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—.— Naročnina se pošilja upravništvu.

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Franciškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petič vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Telefon številka 118.

Tudi jubilej.

Imeli smo letos že priliko pisati o jubilejih. Naše čitalnice in naše sokolstvo je praznovalo svoje petdesetletnice. Minilo je petdeset let, kar so stopile čitalnice in sokolska društva v javno življenje; v sedemdesetih letih je društveno narodno življenje doseglo svoj vrhunec — takrat se je začel pri nas tudi — kulturni boj. Beseda »narod« in »narodnost« je morala postati več kot beseda — treba je bilo pojmu dati vsebine.

Navdušenje, ki so ga vzbudili tabori leta 1870 je počasi poleglo — med inteligenco in narodom je počasi nastajal razdor. V višjih slojih je bilo mnogo navdušenja — pa premalo poljudnega dela — naša duševna kultura je v tej dobi hitro rasla — pa se je premalo širila med narod.

Med tem se je kreplil klerikalizem. Klerikalci so si izbrali za svoje polje kmečki stan — ker edino tam more iti klerikalna pšenica v klasje.

Najprej je l. 1882. nastopil Mahnič proti novoslovenski literaturi proti Stritarju, Gregorčiču in Aškercu... Potem je začel rasti »Slovenec«, ki je l. 1883. postal dnevnik. Leta 1885. so klerikalci porabili jubilej slovenskih apostolov (seveda v klerikalnem smislu).

Leta 1887. se je ustanovilo kat. tisk. društvo, in istega leta je začel izhajati »Dom in Svet« in »Domoljub«. — V tem času so bili klerikalci še tako slabi, — recimo bilo je med njimi še toliko narodnih ljudi — da niso mogli spraviti skupaj niti odbora za osr. pol. društvo. Od leta 1887. pa so hitro rasti in leta 1892 so imeli že prvi katoliški shod.

Na te dogodke nas spominja jubilej »Domoljuba«.

»Domoljub« praznuje torej svojo petindvajsetletnico. Ne pisali bi o tej petindvajsetletnici, ko bi ne bilo v nji za nas toliko poučnega.

Klerikalci so imeli odprto polje in so šli na delo. Naš največji list je bil takrat »Slovenski Narod«, ki se je povsod mnogo čital, toda prišel je premalo med ljudstvo. Pozneje se je ustanovil za ljudstvo tednik »Rodoljub« in nam se zdi, da bi bil ta tednik lahko izvršil veliko delo med ljudstvom, ako bi bil vzel kmečko gospodarsko smer... Tako pa je prenehal in »Domoljub« se je širil. Klerikalci niso štedili denarja. Župniki in kaplani so dobili po 50 m 100 »Domoljubov«, da so jih razposlali med ljudstvo. Znali so pisati poljudno. Vzgojili so si tudi dopisnikov. Pokojni Lampe je ustanovil društvo sv. Cirila in Metoda v bogoslovju, da bi se v njem vzgajali pisatelji — kmalu pa se je v lemenatu začela druga vzgoja: vzgajali so se agitatorji, dopisniki, politikarji.

Klerikalci so računali z najnižjimi inštinkti ljudstva. Vedeli so, da vsak najraje kaj čita iz svojega kraja — in da krščansko katoliški ljudje najraje čitajo razne napade na osebo. Zato opravičeno trdimo ob 25letnici »Domoljuba«, da ni na Slovenskem danes poštenega narodnega človeka, ki je kolikaj proti volji naše duhovščine defal na narodnem polju — da bi ga ne bil blatil »Domoljub«. Ako je le zvedel duhovnik n. pr. o učitelju, da posojuje knjige, ali o študentu, da pripravlja veselico ali sploh o kakem narodnem človeku, ki je čital napredne liste — gotovo je bil v prih. številki dopis, v katerem se je na najnesramnejši način pisalo proti učitelju, študentu, trgovcu ali uradniku. Petindvajsetletnica »Domoljuba«

je 25letnica laži, obrekovanja, zlobe, sovraštva in vsega zla, ki iz tega izhaja.

Vsak je imel priliko videti, kako so se v petek zjutraj po maši veselili klerikalni vaški ljudje, ko je »Domoljub« prinesel napad proti čimtelju. Kako so se zvijali hinavski tercijski obrazi, kako se je smejala zlobno katoliško srce, kako je gledal kaplan ponosno na svoje delo.

Ljudje so kmalu spoznali, da ni tako težko biti dopisnik. Vsak mežnar, vsak, ki je znal kolikaj pisati je pisal proti svojemu sosedu v »Domoljubu«. — Koliko osebnega maščevanja je bilo v tem katoliškem listu! List je dobil zato mnogo raznih imen in iz poštenih hiš so ga pometali ven.

»Domoljub« je hitro raste. L. 1888. je izhajal dvakrat na mesec in je imel 1700 naročnikov. — V desetih letih se je povzpelo do 7900. — Po drugem katoliškem shodu l. 1906. je prišel do 16.000. — L. 1906 je postal tednik. Do jubilejnega letošnjega leta se je povzpelo baje do 24.000. — »Slovenec« piše: Število »Domoljubovih« naročnikov je poskočilo že na 29.000. Do konca avgusta upajo klerikalci z veliko agitacijo doseči število 30.000. — Nekateri sanjajo celo o 50.000. »Domoljub« se je širil na poseben način. Dobivali so ga duhovniki skupno in otroci so ga raznesli po vaseh. Res, da so mnogi čitali samo novice in se niso brigali za klerikalne napade, res, da so ga mnogi čitali zato, ker je bil zastoj in so jim ga klerikalci vsiljevali v hišo — toda priznati se mora, da je dosegel visoko število in kdor pozna duha, ki veže iz lista — bo vedel, kaj to pomeni.

V dobi, ko je nastopil »Domoljub« je bilo treba širokega ljudskega lista, ki bi vzgajal, zabaval, in poučeval kmečko ljudstvo. Ko bi bil pošten kmečki list v narodnem duhu — bili bi lahko danes veseli jubileja. Tako pa moramo priznati, da »Domoljub« ne vzgaja — ampak zastruja naše kmečko ljudstvo, ker je njegov duh protinaroden in ima edini namen v narodu buditi odpor in nezaupanje do vsega kar je narodno, kulturno napredno, posebno pa uničiti veljavo onih ljudi, ki so posvetili svoje moči narodnemu in kulturnemu delu.

Proti slabemu časopisu je le eno sredstvo — da podpiramo in širimo dobre liste. »Domoljub« je priboril klerikalcem nekatero zmago — to priznavajo klerikalni voditelji in ni dvoma, da je njegov vpliv velik pri ljudeh — ki čitajo samo klerikalne liste.

Jubilej »Domoljuba« naj nas spominja napak, ki smo jih zagrešili ob času, ko je bilo še mogoče preprečiti veliko zlo, spominja naj nas vseh onih, ki so delali na narodnem polju in so trpeli pod klerikalnimi napadi — vsposodbu pa naj nas tudi na delo za naše časopise, ki stojijo v službi vseslovenske kulture prosvete in — napredka.

Mati Germanija na Sveti Uršuli.

(Dopis iz Štajerske.)

V slovenjegraškem kraju prav na koroški meji se nahaja gora Sv. Uršula. Razbor, Javorje, Kotlje, Sele, Startrg, Suhidol so kraji okoli te gore. Z nje je lep razgled. Vidi se tja do Celovca in Celja itd. Na vrhu je cerkev Sv. Uršule in nekaj poslopij, ki služijo v poletnem času turistom v prid, ki so pa zaostala, po pri-

zadevanju »vnetih« Slovencev, daleč za modernim naziranjem. Posebno za nemški »nobelfolk« so bila »pregmaj«. Tudi niso nudila našemu »herrenfolku« onih udobnosti, ki jih čuti človek, ako se zamore pobahati, da je med svojimi. To mater Germaniji ni dalo spati. Spravila je skupaj najbolj navdušene Grmane v odsek. Temu odseku je razodela svoje srčne občutke. Ta, ne bodi len, pričel je takoj z delom — in letos že stoji zgradba. Modern hotel se šopiri na naši gori v največjo sramoto domačim Slovincem. Malce sicer ponagajamo: zapojemo »lepa naša domovina«, a to se sliši kakor nekaka nagrobica na lastnem grobu, še par kamnov nanj in vse bo utihnilo; mati Germanija bo sedela razkoračena in nemotena na naših tleh v veliko veselje tistim, ki sede pri polnih slov. jaslih. Ne samo mesta in trgi, tudi gore — naše gore bodo postale sčasoma last Nemcev in njih bratcev nemškutarjev. Kdor pa pozna našo mlačnost in boječnost, se temu ne bo čudil. Nad celim okrajem leži težka megla — soparen vzduh nemčurske in maziljene sape.

Pojdimo dalje. Na dan sv. Petra in Pavla imamo vsako leto navado, da se zberemo Slovenci na tej gori v obilnem številu. Tako smo se tudi letos. A nismo bili veseli kakor po navadi, ker imeli smo čast opazovati stavbo, ki je pravzaprav sad naših žuljev, ki je padel v naročje našim Germanom iz drevesa naše zarukanosti. Ne, nismo bili veseli: frankfurtarica je že razvita in mi smo capljali ven in tja, kakor po kaki izgubljeni bitki. Cerkveno opravilo je imelo še letos sicer rimsko-slov. značaj, a prišel bo kmalu čas, ko se nas bo na tem koščku zemlje samo še trpelo kot tuje.

Postrežba v slov. »hotelih« je bila »nad vse izborna« kakor navadno. Vino slabo, da ne govorim o drugem. Nočem podkiniti te krivde nobeni stranki. Slov. vzajemnost na eni strani in nenasitna grabeljivost na drugi strani sta vzrok tem čudnim pojavom. Priprosto ljudstvo je hotelo v svoji narodni zavednosti posili v nem. hotel, da si v gasi pri dobri nemški kaplji žejo in nasiči lačni želodec. To bi se bilo tudi zgodilo, da ni bilo poleg nekaj zavednih mož. Neke brunne ženiče so godrnjale venomer: »kaj zato, samo da bomo postreženi, me nimamo nič proti Nemcem, kar meče veliko senco na naše narodne šole in cerkve v vzgojnem pomenu. (O tem pri priliki kaj več). To opazujemo v mestu samem. Vse se gati v nemške štacune in gostilne posebno ob nedeljah, praznikih in tržnih dnevih. Ne toliko radi postrežbe, ker zato je poskrbljeno na naši strani v veliki meri; ampak iz nekakega klečeplastva pred nemško in nemčursko gospodo: vsled neke neumljive ošabnosti: »bil sem pri Gollu, bil sem pri Lobeju...«, kakor da bi se mu to štelo v posebno veliko čast. Seve, dokler n'estore poklicani svoje dolžnosti, bo ljudstvo vedno to po — bo vedno zarukano.

Proti večeru je dala naša mati Germanija poziv za »na boj« — Ženica se je najbrž preveč napila in v svoji sladki ginjenosti pozabila naša neugodna tla za nemško divjanje. Raznesla se je namreč novica, da ni bilo pri pridigi vse tako prav, kakor bi moralo biti: namreč: po evangeliju. Posebno nemčurji iz Kotelj (tisti, ki začasa pridige še v cerkvi niso bili) so se drli na vse pretege, da je bila pridiga šuntajoča. Torej še le proti večeru so se to spomnili: mora biti nemško vino precej mo-

Kjer more kljuvati — tam kljuje, kjer mu nečejo verovati — tam psuje, kjer more kovati, — tam kuje — kjer mu nečejo dati, — tam — pljuje.

čno. Mati Germanija zavzdigne bridki meč in da tako znamenje, da se sovražne čete spoprimejo. Pa, o joj! Tako je padalo po nemških bučah, da se materi Germaniji oko vroši. Velika solza ji pade na nemške grudi, britki meč omahne in vsa klaverna da znamenje z mazin-cem k umikanju: tevtonski moji, nazaj!

Vsakdo si je mislil, da bo imelo to zle posledice pred sodnijo, posebno ker so bile nekatere le preveč pobite; s tožbo vendar niso prišle na dan, sicer bi bili naši gotovo obsojeni, ker poznajo naše sodnije. Le en orožnik, ki mu je ovadništvo posebno v jetra zlezlo, se je hotel nekoliko ovekovečiti in mater Germanijo z Urške gore nekoliko potolažiti in ji zaklicati: vivat, floreat, crescat!

POLITIŠKA KRONIKA.

Republikansko gibanje na Ogrskem. V Makou na Ogrskem sta naprosila dva tamošnja odvetnika županstvo, da jima dovoli sklicanje javnega shoda, kjer se ustanovi ogrska republikanska stranka. Župan pa ni dovolil sklicanja shoda z motivacijo, ker se mudi ravno one dni v mestu prestolonaslednik Franc Ferdinand. Nova prošnja, ki navaja drug termin, še ni rešena, ker jo je župan poslal v rešitev notranjemu ministrstvu. Pa tudi v drugih krajih je opazati republikansko gibanje. V Kolosvaru se je te dni vršil sestanek, katerega se je udeležilo veliko število republikancev, med njimi stari in znani bojevnik za republikanske ideje bivši poslanec dr. Nagy. — Nekdanji predsednik ogrske državne zbornice Gal je izdal proklamacijo, v kateri z vso odločnostjo obsoja postopanje grofa Tisze v ogrsk. parlamentu, očita mu, da tepta narodnostne ideale v korist tujih interesov v blatu. Pozivlje opozicijo na boj proti Tiszi in pravi,

in se spustila nato v drugo, večjo dolino. Tu sva velela ustaviti, kajti ravno pred seboj, kvečjemu tri milje daleč, sva zagledala raztresene hišice starega mesteca, nad njim pa, vrhu gorskega grebena, velikansko poslopje. Moral je biti samostan, kjer je bivala roparska tolpa. Toda kakšna naloga nas je čakala! Kaj je bilo početi kavaleriji s takim naročilom!

Bart se ni pridružil mojim pomislekom. »Kaj naju briga!« je dejal. »To naj se domeni-ta Wellington in Masséna med sabo!«
»Tako je, le korožjo!« mu pritrdim. Piré je vzel Leipzig s petdesetimi huzarji!
»Z dragonci bi bil vzel Berlin!« zatrdi bart smeje se. »Torej, Gérard, vi kot starejši prevzemite vodstvo, da vidimo, kdo trenje prvi z očmi.«

»Velja; toda hitimo, kajti mudi se. Jutri zvečer moram biti zopet v Abrantesu. Dajmo se najprej nekoliko orientirati po tem kraju; stojte, eva nekoga, ki nama lahko kaj pove!«

Ob cesti je stala pobeljena hiša; sodeč po zelenem vencu nad vrati je morala biti mezgarska krčma. Ob vhodu je visela svetiljka, ki je metala svojo luč na dva moška: eden je bil v rjavi kapucinski halji, drugi v belem predpasniku, pa očitno krčmar. Bila sta tako zatopljena v pogovor, da sta nas zapazila šele, ko smo stali pred njima. Krčmar je hotel zbežati, pa eden izmed Angležev ga je prijel za lase in ga pridržal.

»Milost! Milost!« je zavreščal mož na vse grlo. »Francozi in Angleži so mi oplenili vso hišo! Razbojnik mi je razbil kosti v životu! Sveta Devica mi je pričla, da nimam niti vinarja v žepu, niti skorje kruha pri hiši; častiti oče, ki mrje gladu na mojem pragu, vam pove isto.«

(Dalje.)

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzarja

»Bart!« zakličem na glas. Ze je bil dvignil sabljo k udarcu in odkril pri tem več kakor polovico svojega telesa — saj veste, da ni umel predobro sukati sablje — takrat pa osupne in me pogleda.
»Ohe,« pravi naposled, »to je Gérard!« Njegove besede so bile tako mirne, kakor da sva dogovorila sestanek na tem kraju; jaz pa bi ga bil objel, samo da mi je prišel korak naproti.

»Kdo bi si bil mislil, da ste vi; pripravljen sem bil že na aventuro!«

Ne morem reči, da me je dirnilo njegovo razočaranje prijetno; upal sem, da se vzraduje svidenja s prijateljem, on pa je obžaloval, da nima sovražnika pred seboj.

»Z veseljem bi vam drugoval pri tem športu, dragi bart,« mu odgovorim, »toda sami boste izprevideli, da ne morem obrniti osti svoje sablje proti možu, ki mi je rešil življenje.«

»Bežite, bežite, ne govoriva o tem!«
»Res je nemogoče; nikoli več bi ne imel mirne vesti.«

»Previsoko cenite tisto malo uslugo.«
»Najgorečnejša želja moje matere je, zahvaliti se zanj, kadar pridete v Gaskonjo.«
»Lord Wellington gre tja s šestdeset tisoč možmi.«

»Potem ima vsaj eden izmed njih upanje, da ostane živ,« se mu zasmejem, »dotlej pa le vteknete sabljo v nožnico!«

Najina konja sta bila zdaj čisto blizu drug drugega; bart je iztegnil roko in me potrepal po kolenu.

»Dober človek ste, Gérard; zakaj niste rojeni na pravi strani kanala!«

»Saj sem!«
»Revež!« je odgovoril z glasom tako odkritosrčnega sočutja, da sem se nehote iznova zasmejal.

»No, kajpak,« je nadaljeval on, »o tem ni, da bi govoril; toda poglejte, Gérard, na pravi poti pa le nisva v tem trenutku. Kako bi gledal na to stvar Masséna, sicer ne vem; toda naš general bi skočil s škornjev, če bi naju videl tu. Vas tudi menda niso poslali na piknik!«

»Torej — predlagajte kaj pametnega!«

»Saj se spominjate najinega prepirčka o huzarjih in dragoncih! Vidite, danes imava kakor nalašč vsak po petdeset vrlih fantov, ki ne vedo česa početi od nestrpnosti. Kaj menite o majčkenem boju med nami — seveda tako, da si midva ne prideva preblizu? Mislim, da bi se nam prav prileglo nekoliko puščanja v tem podneblju!«

To se mi je zdelo tako bistra ideja, da sem za tisti hip pozabil misliti na gospoda Alexisa Morgana, grofco La Ronda in samostan Almeixal; v moji glavi je ostalo prostora samo za lepi, ravni travnik in za boj na njem.

»Tako je, bart!« mu pritrdim. »Sprednjo plat vaših dragoncev smo si ogledali dovolj natanko; preostaja torej še zadnja!«

»Koliko staviva?« vpraša on.
»Jaz — nič manjšega kakor čast conflan-skih huzarjev!«

»Velja!« reče on, »če zmagamo, dobro — če bo pa sreča z vami, tem boljše za maršala Millefleursa!«

Pogledam ga začudeno. »Zakaj za maršala Millefleursa?«

»To je ime lopova, ki biva tu nekje v bližini. Lord Wellington je poslal moje dragonce, da ga obesijo.«

»Bogme!« vzklidem. »In jaz s svojimi huzarji imam od Masséna isto povelje!«

Zdaj sva se zasmejala obadva in vteknila sablji v nožnico. Glasno rožljanje za nama je pomenilo, da slede vojaki najinemu zgledu.

»Potemtakem sva zaveznika,« je vzkliknil Russel, »zaveznika za cel dan! Združiti se morava!«

In tako ni bilo nič z našim bojem; obrnila sva obe dve četi, pa smo jezдили skupaj po dolini, pri čemer so merili vojaki drug drugega kakor petelini. Večina jih je zrla na položaj s humorjem, a tudi temne, preteče obraze si videl na obeh straneh, posebno pri angleškem seržantu in pri mojem podčastniku Papillettu. Oba sta bila moža navade, ki nista mogla izpremeniti svojega mišljenja kar tako, in vrhutega je bil Papillette izgubil pri Busaccu brata. Midva sva jahala složno naprej in kramljala o marsičem, kar sva doživela od tiste partije écartéja.

Pravil sem mu seveda o svojih aventurah na Angleškem. Toda kako čudni ljudje so Angleži! Dobro je vedel, da sem bil že v dvanajstih vojskah, in vendar se mu je zdelo tisto srečanje z bristolskim tekačem očitno najvažnejše. Pripovedoval mi je, da se je moral zagovarjati pred vojnim sodiščem, ker je igral z jetnikom karte. Niso ga sicer okrivili kršnje-nja vojaške dolžnosti, a malo je majkalo, da ga niso odslovili iz armade, ker so menili, da ni ravnal z ututi po igralnih pravilih. Da, da, Angleži so res narod čudakov!

Na koncu doline je šla pot čez neki grič

ja je njena prva dolžnost onemogočiti ljudi kakor sta Tisza in Lukacz, ter onemogočiti delo stranke, ki se je prodala takim voditeljem v škodo vsega marazarstva!

Zmagaj albanske vstaje. Prvo delo novoimenovanega turškega kabineta je bilo posvetovanje o kritičnem položaju, ki je nastal radi albanske vstaje, ki se je z naglico in zmagovito širila preko vseh evropskih vilajetov. Nova turška vlada je dobro prevdrala kritično situacijo, ko je spoznala, da se v sedanjih situaciji ne more prav nič zanašati na armenov, in opustila je ono trmoglavost, ki je bila obilježje mladoturške politike napram vsakemu avtonomnemu gibanju. Vlada je spoznala nevarnost in je smatrala kot svojo prvo nalogo, da reši albansko vprašanje na kar hitrejši način. Res je sicer, da pomenja rešitev albanskega vprašanja popolno kapitulacijo pred oficijelne Turčije pred vstaji, a drugega izhoda ni bilo, ako se je hotela vlada obvarovati pred dejstvom državljanske vojne. Albanci, ki so dosegli v par tednih teko velikih uspehov so že računali na pohod proti Carigradu, kjer bi se pogajali in diktirali mir turški vladi. Ni pa še znano, kako bodo sprejeli Albanci to kapitulacijo turške vlade, ako se bodo zadovoljili s tem, kar jim nudi novi kabinet. Albanci so danes gospodarji položaja in nedvomno bodo njih voditelji, ki jim ni odrekati diplomatskih in političnih zmožnosti znani izrabiti ta kritični položaj do skrajnosti in zahtevali vse, kar je v njih političnem, narodnem in kulturnem programu, ki ga izraža avtonomija Albanije.

DOPISI.

Toplice na Dolenjskem. Dolenjske Toplice so postale znane daleč preko meje domače dežele. To je pokazal letošnji začetek velike sezije, kajti vsako leto prihajajo novi gostje iz oddaljenih krajev. Celotno svetovno znani zdravniki so se pričeli zanimati za dolenjske Toplice, ki jih priporočajo in tudi sami obiskujejo. Tako n. pr. je med drugimi sedaj gost naših Toplic dr. Schmidt iz Gradca, ki mu termalna voda, kakor tudi prijazna okolica zelo ugaja. Kopališče je že dalj časa do malega zasedeno. Redno vsaki dan pa prihajajo novi gostje, ter odhajajo oni, ki so že dovršili svojo kopališko dobo, tako da naše Toplice ne zastajajo daleč za drugimi svetovno znanimi kopališči. Je pa tudi tukajšne kopališče pridobilo z dr. Konvalinko izvrstno zdravniško moč, po katerega prizadevanju bo gotovo tudi to kopališče svetovno znano postalo.

Cven pri Ljutomeru. Dne 8. t. m. smo na Moti pokopali posestnika Ivana Rajha. Neprecenljive zasluge, ki si jih je stekel blagi pokojnik za občini blagor občine Cven, mi dajejo povod, da se ga spominjam v nastopnih skromnih vrsticah. Bil je mnogo let župan in prvi načelnik krajnega šolskega sveta. Kot tak je v letih 1881—1882. vodil in srečno dokončal stavbo nove šole, katere prei na Cvenu ni bilo. S svojo odločno in neupogljivo voljo je premagal vse ovire in težkoče, katerih ni bilo malo pri tej stavbi. Z otvoritvijo šole se je začel Cven mogočno razvijati. Dasi šteje ta občina ne nekaj nad 1000 duš, vendar ima svojo pošto, posojilnico, kmetijsko združenje in gasilno društvo. Vse te naprave so se ustanovile v teku zadnjih 30 let. Lahko torej smatramo blagoga pokojnika kot poslednega povzročitelja teh občekoristnih naprav. Kot župan je bil svojim občanom blagonaklonjen predstojnik. Vsepešno in odločno je zastopal njihove zadeve pred oblastmi. Zadnja leta je živel mirno v zaslužnem počitku. Često je obžaloval današnje žalostne razmere med Slovenci. Bil je pač mož še iz tiste srečne dobe, v kateri smo menili, da se skupnim delovanjem vseh naših slojev moremo priti do svojih pravic. — Kako priljubljen je bil pokojnik, je pokazal njegov pogreb, katerega se je vdeležilo mnogo občinstva od blizu in daleč, dasi je bilo ravno ob času žetve. Vdeležil se je pogreba tudi g. c. kr. okrajni glavar, ter vse učiteljsko in učeniško šolo na Cvenu. Ob grobu se je zahvalil pogrebcem v imenu obitelji njegov stričnih g. Mirko Rajh, a g. nadučitelj cvenške šole je v kratkem obrisu ocenil zasluge in vrline blagoga rajnika. Bodi mu lahka zemljiča domača!

Iz Mokronoga. Igra »Rokovnjači«, katero je priredilo bralno društvo v Mokronogu, je pretečeno nedeljo uspela čez vse pričakovanje sijajno. Posetili so nas tudi iz Ljubljane Idrice in naše okolice. — Dvorana gosp. Fran Penca je bila nabito polna, tako, da nekateri sploh niso dobili prostora. Igralci od prvega do zadnjega so častno rešili svoje vloge: dokaz temu gromoviti aplavz, ki je kakor grom častital igralcem. Na splošno zahtevanje in željo se igra v nedeljo dne 28. t. m. ob 5. uri popoldne ponovi v istih prostorih. Vabi setorej sl. občinstvo k mnogobrojnim udeležbi. — Kakor zadnjič, tako bodo tudi v nedeljo skrblice za dobro jed in pijačo. Toraj vsi, ki se zanimate za gledališke predstave in ki želite dobre zabave, — v nedeljo na svidenje v Mokronogu. Odbor.

DNEVNI PREGLED.

Ta teden pošiljamo nekaterim novim naročnikom posebno na Štajerskem list na ogled. Skušali bomo pomnožiti poročila iz vseh krajev naše domovine in se bomo enako ozirali na našo severno in južno mejo. »Dan« je najcenejši slovenski dnevnik, je neodvisen političen list in more govoriti resnico brez obzira na desno in levo. Skušali bomo našim čitateljem vsestransko ustreči. Proti tujemu časopisu je treba širiti domače časopise in ga utrditi v najširših masah.

Evharistični kongres na Dunaju. Tudi slovensko klerikalno časopisje dela veliko reklamo za evharistični kongres, ki ga priredi v političke in reklamne namene dunajski krščanski socialci. Doslej se je priljavilo že par prav-

imenitnih udeležnikov, med katerimi zavzemata gotovo prvo mesto zastopnika jugoslovanskih katoličanov hrvaški komisar Cuvaj in kranjski deželni glavar Susteršič. Ta dva zastopnika bosta reprezentirala Jugoslovane na ti reklamni slavnosti in odbor jih je za veliko procesijo odredil, da bosta stopala skupaj v svečanih v rokah. Res prav lepa družba se bo zbrala na tem kongresu, dika vsemu bo pa Cuvaj, ki bo pridigal vernikom o pravici, usmiljenju in enakih krščanskih čednostih, katere na debelo izvaja doma na Hrvaškem! Ko so pa Hrvti zvedeli, da se tudi ta njih dika udeležil kongresa, so sklenili, da ostanejo raje doma, ker se sramujejo Cuvajeve družbe, ter isto prepričajo Susteršiču in drugim odposlancem kranjskega deželnega odbora, ki se udeležijo tega romanja na Dunaj! Tudi drugi ljudje so začeli spregledavati reklamne namene dunajskih krščanskih socialcev, ter so se začeli gdglaševati. Da bo udeležba vendar le velika, so kumštni aranžerji prišli na misel, da pritegnijo ti prireditvi tudi vojaški stan in res je izšel pastirski list vojnega vikarja, ki pozivlje armado in mornarico, da naj se udeležijo evharističnega kongresa, kakor oficirji pa tudi moštvo! To je prav pametna misel, ker bo na ta način tudi moški spol obilno zastopan na kongresu, a oficirji in vojniki bodo privabili tudi lepo število onega dela ženskega spola, ki se mogoče sicer ne bi udeležilo teh slavnosti. Tako bo pomagano vsem, najbolj pa seveda dobičkajželjnim aranžerjem! Zabave bo torej prav dosti!

Izdajstvo, ki ga je zagrešila soc. demokratska stranka nad svojimi lastnimi pristaši v Mostah, bode začelo kmalu roditi svoje sadove. Volilci socialistične stranke so še le v zadnjem trenutku zvedeli, da so oseleparjeni. Letak na krščansko ljudstvo, ki je bil veliko prepozno razdeljen med ljudstvo in ki je razkrinkal njih nesramno gonjo proti narodnapredni stranki je bil izrodek njih lastnih pristašev, ki so hoteli s tem pokazati, da se ne strinjajo z umazano in smrdljivo politiko Antona Kristana in Kocmurja. Ko je v nedeljo popoldne prišel Tone Kristan v Moste, se je, ko je slišal, da je zinagala klerikalna stranka, izrazil: »Tako je prav.« Tone Kristan in Kocmur sta celo leto delala kupčijo s klerikalci in kovala neprestano načrte, kako bi uničila narodno napredno stranko. Napredni volilci so imeli jako težko delo, toda kljub temu, da so proti združenju sovražnikom propadli, gledajo lahko s ponosom na število svojih glasov, ki so vsi čisti brez vsake primesi. Socialni demokrati niso čisto nič agitirali za svojo stranko, ampak kar naravnost za klerikalce. Klerikalci so imeli lahko delo, ker so zanje opravljali vse posle socialisti. Naši socialci stoje pač na stališču, da je treba v prvi vrsti iti v boj proti naprednjakom. Nič zato, če se zvežejo enkrat v to svrhu z Bogom, enkrat s hudičem.

»Zarja« organ stranke, ki ima v svojem načelu bratstvo, enakost in solidarnost je prišla v Mostah ob vsako veljavo. Stranka, ki je pri zadnjih državnozorskih volitvah dobila v Mostah 140 glasov, je padla pri občinskih volitvah na 49 glasov. Kljub temu, da je zinagala klerikalna stranka na vsej črti, je razobesil znani socialistični kompromisni mešetar Ivan Mauser, ki pa sicer ni ne miš ne tič, raz svojo hišo rdečo zastavo v znak svojega veselja nad sadovi pobožnega kompromisa. Seveda prijatelji okoli »Zarje« bodo tajili kompromis, kar se bo dalo. Ko so v nedeljo šli napredni volilci na volišče, se je zbrala v Zeleni jami pri Kokaljju cela gruča klerikalcev in socijev, ki so z nesramnimi posvami obkladali napredne volilce. Sploh je Kokalj celo pridno agitiral za Orazma.

Srbofilski vladni list. Graški revolveržurnal »Graz. Tagblatt« ima kakor znano vsak četrtek in nedeljo kot prilogo »Nemške štimce« iz Kranjskega, Trsta in Primorja. V teh »štimcah« se oglašajo par otročičev iz ljubljanske kazine, ki jedo politiko z veliko žlico in igrajo v naših krajih vlogo agentov provokatorjev in prismod. Ti otročiči so v resnici prave prismode, katerim manjka v možganih par koleščkov; z drugega stališča v resnici ne moremo presoditi bedastoč, katere odkladajo v graško tetko. »Dan« in »Slov. Narod« sta po mnenju teh fantičkov srbofiliska lista, kar smo pa sicer že velikokrat slišali, in se radi tega čisto nič ne vznemirjamo. Nekaj čisto novega pa je za nas, da imamo v Ljubljani razven dveh srbofilskih listov tudi srbofilski vladni list »Laib. Zeitung«, ki stoji na čelu srbske propagande. Kazinotski fantički so namreč prišli strašni veleizdajniški notici v »Ljubljancu« na sled. »Laib. Zeitung« je namreč pred kratkim prinesla notico, da se vrši začetkom meseca avgusta v Belgradu konferenca srbskih, hrvaških in slovenskih Sokolov, ki ima namen ustanoviti jugoslovansko sokolsko zvezo in obenem določiti za prihodnji sokolski kongres Ljubljano. To kazinotskim fantičkom ni dovolji, kar je pa končno čisto vseeno.

Slovensko društvo na Reki — razpuščeno. Vlada je razpustila slovensko društvo na Reki radi malenkostnega dejstva, ker se je občini zbor društva vršil na Sušaku in ne na Reki, kjer je sedež društva. Vlada motivira svojo modro odredbo s tem, da niso mogle reške oblasti vršiti kontrole nad občinim zborom, ki se je vršil izven mestnega pomerija. Društvo se je pritožilo proti razpustu na upravno sodišče, ki je pa prvo odredbo potrdilo ter zaprlo prostore društva in jih zapečatilo, ter tako končalo življenje tega mladega društva, ki je razvijalo živahno delavnost na polju izobrazbe in organizacije reških Slovencev. Upamo, da reški Slovenci ne bodo čakali dolgo in si ustanovili novo društvo!

Dr. Pero Magdič o razpustu varaždinskega občinskega sveta. Dr. Pero Magdič, bivši koalicijski savor ski poslanec in bivši župan varaždinski, je priobčil v praški »Union« dolg članek, v katerem navaja vzroke, zakaj je

bil varaždinski občinski svet razpuščen. Kraljevski komisar Cuvaj je s procesom, katerega je naprtil dr. Magdiču radi »sponeverbe« doživel pred sodiščem strašno blamažo. V sled oprostilne razsodbe bi morala vlada dr. Magdiča, katerega je poprej radi sodne preiskave odstavila, zopet nastaviti kot župana. To je bilo za Cuvaja prehuo in zato mu je poskočil na pomoč nadžupanski namestnik Jurij Horvat. Horvat je poročal vladi, da je pri pregledovanju občinskih poslov prišel na sled velikim nerednostim, vsled česar je Cuvaj varaždinski občinski svet takoj razpustil in se tako rešil iz velike zadrege. Kake so bile nerednosti, radi katerih je bil občinski svet varaždinski razpuščen. Dr. Magdič navaja več slučajev. Tako je občina n. pr. za banket povodom otvoritve ljudske šole v bližnji vasi Novo Selo dovolila 30 K podpore, povodom zadnjega vsesokolskega kongresa v Zagrebu pa županstvu 200 K v reprezentacne namene. To smatra vlada za nerednost, dočim je imel madžaronski varaždinski župan za Khuenove dobe za reprezentacne namene na l. 1000 K na razpolago. Sploh so vse navedbe o nerednostih tako iz trte izvite, da je dr. Magdič kot bivši župan varaždinski bil skoro prisiljen vložiti proti Horvatu tožbo radi razžaljenja časti. Isto so storili tudi vsi bivši občinski svetniki in Horvat bo imel sedaj priliko svoje laži dokazati javno pred sodiščem. Končno naglašar dr. Magdič, da so se preganjanja Varaždina začela že pod banom Tomašičem in to le zgolj radi tega, ker so šli Varaždinci vedno energično v boj proti vsakemu madžaronskemu kandidatu.

Deželni tajnik Fran Korošec utonil. Orožniška postaja z Dolskega je brzojavno obvestila magistrat, da je tam, kopajoč se v Savi, utonil deželni tajnik g. Fran Korošec. Korošec je res v sredo popoldne odšel iz Ljubljane, rekoč, da se gre kopat, in se ni vrnil domov, kar je dalo njegovim prijateljem povod, da so jeli izrekat bojazan, da se mu je morda prigodila kaka nesreča. Da je bila ta bojazan upravičena, dokazuje brzojavka z Dolskega. Pokojnik Korošec je bil doma z Blok na Notranjskem kot sin kmetijskih staršev. Študiral je v Ljubljani gimnazijo, pravniške študije pa je dovršil v Gradcu. Tu je bil član akad. društva »Triglava«. Po končanih študijah je vstopil v službo pri dež. odboru, kjer je v razmeroma kratkem času avanziral za deželnega tajnika. Pokojnik je bil odkrit značaj, zvest pristaš narodno-napredne stranke. Svoje političnega prepričanja ni nikoli prikrival, vendar so ga tudi v deželnem dvorcu respektirali, ker je bil uradnik izrednih sposobnosti, kateremu se v uradnem oziru ni moglo ničesar očitati. Pokojnik je bil navdušen turist, ki je prepotoval skoro vse slovenske dežele. Vrlemu somišljeniku in narodnjaku bode ohranjen trajen spomin!

»Narodni dom« v Ljubljani dobi v kratkem ob levi strani glavnega pročelja proviziorno, z zelenjem okrašeno in primerno razsvetljeno verando za potrebo gostom v večernih urah, želja po taki verandi se je izrekla od več strani, osobito na krasen razgled izpred »Narod. doma« na šetališče proti Lattermannovem drevoredu. Upati je, da se s to napravo vsaj nekoliko dvigne družabno življenje našega »Narod. doma«, katerega sedaj toliko primanjkuje, da se tuji osobito Čehi, ki posejajo sedaj ob počitnicah naš »Nar. dom«, naravnost čudijo naši narodni mladostni do našega »Narod. doma« povdarjajo, da se Čehi mnogo bolj zavedajo dolžnosti do svojih narodnih domov, ki so naravnost sijajno obiskovani. Za one goste, kateri so raje čez dan ali zvečer pod zelenjem pa ni v Ljubljani lepšega in bolj zračnega vrta, kakor oni »Narod. doma« s košatimi lipami in ker je tudi kuhinja in pijača dobra in to po zmernih cenah vabimo tedaj naše občinstvo: posečajte naš »Narodni dom«.

Načelstvo S. F. K. »Ilirije«, pozivlja vse izvršujoče člane na sestanek, kateri bode danes v petek ob polu 9. uri v restavraciji »Novi svet« (Prešernova soba). Razgovor in določitev ur za training-vaje starejših članov.

Drobit iz Štajerske. V Libojah je 21. t. m. predaval v šoli potovalni učitelj g. Fr. Gorican o izboljšanju kmetijskih gospodarstev in o sadjarstvu. Prisostvovalo je 54 kmetovalcev, za naš kraj lepo število, zlasti če pomislimo, da se je tak poučni sestanek vršil pri nas prvič. — **Laški trg.** V tukajšnjih toplicah so med drugimi bivši zagrebški župan, seks. šef dr. Amraš in bivši kranjski deželni glavar pl. Detela. — **Pečice pri Lembergu.** Tukaj se je na trnu ranila 11letna hčerka gostilničarja in posetnika Mamšeta, Micika. Prepeljali so jo v graško bolnišnico, kjer je 21. t. m. umrla. Prepeljali so jo domov, kjer se je vršil 23. t. m. lep pogreb. Pokojnik je bila pridna učenka lemberške šole. — **Iz Gradca** se v zadevi najdenja trupla delavca Kocbeka pri Reininghausovi pivovarni poroča, da najbrž ni govora o umoru, ampak da je izvršil Kocbek samomor, ker je zadnje čase živel izključno »na pušč.« — **Požar.** V Irju pri Rogatcu je 17. t. m. pasel 11letni Oton Kobula živinco v neposredni bližini gospodarskega poslopja svojega dedeka Kidriča. Prižgal si je cigareto in vrgel gorečo vžgalico v bližnji kozolec. Požar je v hipu uničil kozolec, bližnje gospodarsko poslopje in hlev za govejo živino. Tudi več vozov sena je zgorelo. Skode je več tisoč kron, zavarovalnica le mala. — **V Rogatcu** ni sedaj niti pri sodnjih niti pri davkarjih nobenega slovenskega uradnika. — **V Ormožu** je umrla gospa Josipina Blagovič, saproga trgovca g. Vekoslava Blagoviča, v najboljših letih. — **V Rečici ob Savinji** prirede šolarji dne 4. avgusta po večernih veselicah z igrami »Snežulčica« in »Laznjiva Nada«, pesmimi in deklaracijami. — **Dobruški kopališki avtomobil** je premet stalnih pritožb. Kadar ni polnjen, pa povzroča s svojo vožnjo velike nesreče. Nedavno sta se peljala kmeta Cepl iz Smarjete in Jezernik iz Zg. Hudinje z vozom po cesti.

Vsled avtomobilovega divjanja se je konj splašil in oba, Cepl in Jezernik, sta ponesečila. Prvi si je zlomil roko, drugi nogo. Zadnje nedeljo pa je zavozil avtomobil vsled nerodne vožnje med Novocerkvo in Lembergem v cestni jarek, da so ga morali s tremi pari volov, ven vleči. Prijetna vožnja s takim-le avtomobilom. — **Iz Središča.** V petek 19. t. m. je bila tukaj nevihta. Lovro Živkovič je sejal pri Dravi predec, hitel pod bližnjo vrbo, v katero vdari strela in zadene Živkoviča od rame do roki, po telesu in ob nogi, mu razpara srčno čevlja in mu odtrga peto. Ko se zopet zave, zleze v jamo, kjer je predec sejal, in tam obleži. Dež razmoči breg, ki se vsuje v jamo in zasiplje Živkoviča do glave. Ležal je celo noč v zasipu. Drugo jutro ga najde voznik in ga reši, govori se, da v kljub tej »turi« ne bo umrl. — **Izlet.** Celjski odsek Slov. Plan. društva priredi v nedeljo 28. t. m. ob ugodnem vremenu izlet Zidani most-Veliko Kozje (947 m), Lisca (987 m), Sevnica. Odhod v nedeljo zjutraj ob eni četrti na 5. z brzovlakom do Zidanega mostu. — **Iz Maribora.** Tukajšnji glavni kolodvor bodo začeli septembra t. l. predavati. — Na vrtu blizu kemične preskuševalnice so delavci pri kopanju našli 70 m pod zemljo človeško okostje. Na glavi se vidi na temenu 2,5 cm dolga prereza, očitno od zaboljaja z nožem. — **V Slemenu pri Mariboru** je kupil tamnošnjo graščino g. Rakovec iz Maribora na dražbi za 34.000 K. — **Čebelarstva razstava v Celju** se bo vršila od 15.—19. septembra. t. l. Priredi jo »Slovensko čebelarstvo društvo« za Spodnje Štajersko. Razstaviti sme vsak, četudi ni član čebelarstva društva. Dozdaj so dali podpore za razstavo: laški in ormoški okrajni zastop ter štajerska šparkasa v Gradcu. — **V Celju** je trgovec Jakovitsch ustavil plačila. — **Zopet dokaz narodne zavednosti naše duhovščine.** V Novištini pri Gornjem gradu župnikuje znani politični petelin Ferme. Za neka kleparska dela pri cervki je ta »vele-narodnjak« vzel nemškutarja Korbarja iz Celja, dasi ima v bližnjem Kamniku slovenske kleparje. — **Javna ljudska knjižnica v Rogatcu** se otvori dne 4. avgusta.

Nevaren delavec. K posestnici Neži Baruzzi v Belpiči je stopil v kratkem v službo 50letni Mihael Kuzjan. Dobil je za to hrano in pijačo. Kuzjan je hotel imeti hrano tudi v nedeljo, kar je pa Baruzzi odločno odklonila. To je delavca tako vjezilo, da je zagrozil svoji delodajalki, da je ubije. Vsa prestrašena je Baruzzi zbežala s svojimi otroci v hišo. Kuzjan je hotel s silo udreti v hišo, kar se mu pa ni posrečilo. Radi tega je zgrabil za sekuro in jo z vso silo vrgel skozi odprto okno v kuhinjo in pri tej priliki razbil več šip. Nevarnega delavca so končno aretirali.

Vzoren sin. 60letnega Mihaela Hafnerja iz Stare Loke je te dni njegov sin s tako silo udaril z vilami po nogi, da mu je prizadejal nevarne poškodbe.

Povodenj v Kolomeji V mestu Kolomeji v Galiciji je te dni povzročila povodenj velikanska upostošenja. Do Stanislava je vsa proga uničena. V Kolomeji se je podrla več hiš. Na pomoč je moralo priti vojaštvo. Železniški promet je na tej progi ustavljen.

Kinematograf »Ideal«. Danes v petek dne 26. julija specialni večer: 1. Mesto sanj. (Potovalna slika). 2. Nastanitev volakov. (Humoristično). 3. Milijonar in lokomotivni sprevednik. (Amerikanska drama). 4. Stari možet. (Humoreska). 5. Čuda rastlinstva. (Naravni posenetek). 6. Zensko srce. (Dramatično. Samo zvečer.). 7. Dežnik. (Jako komično). Jutri v soboto, dne 27. julija »Niti usode«. V soboto dne 3. avgusta »Zenski detektiv«. (Prvomerna detektivska učinkovitost).

Ljubljanski obč. svet.

Včeraj popoldne se je vršila izredna seja ljubljanskega občinskega sveta, da se uredi končno razmerje med državo in mestno občino v zadevi c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani.

Seji je predsedoval župan dr. Tavčar, ki je naznanil, da je odsotnost občinskih svetnikov prof. Reiserja, Černeta, dr. Ambrositscha, Elberta in Schmitta opravičena in imenoval overovateljem obč. svetnika Ivana Kneza in Rojino.

Dr. Zajc prosi, da se odobrenje zapisnika zadnje seje preloži na prihodnjo sejo, ker mu nekaj ni prav. (Najbrže hoče, da bi se zapisnik sestavljal popolnoma po »Slovenčevem« kopitu. Op. ured.)

Župan ugodil njegovi prošnji.

Država, občina in ljubljanska obrtna šola.

Boj za ljubljansko c. kr. državno obrtno šolo, ki je velikanskega pomena za ves slovenski jug, bo torej vendar enkrat končan. Občina je ugodila vladi v vseh njenih zahtevah in pričakovati je, da bo šla tudi država občini na roko in ugodila njeni edini zahtevi.

Boj za državno obrtno šolo v Ljubljani je bil silno hud. V dobi, ko je bil finančni minister avstrijski vitez Bilinski se je takratnemu ljubljanskemu državnoborskega poslancu, županu Ivanu Hribarju posrečilo, pridobiti Bilinskega za ta načrt. V svrhu zgraditve šole je dovolil finančni minister prispevek 900.000 K v obliki odpisnega potresnega posojila in s tem je bila državna šola Slovincem dovoljena.

Mesto je pričelo takoj s stavbo in postavilo v resnici na Mirju monumentalno stavbo prve vrste. Ko je nemška javnost zvedela o velikem uspehu poslancu Ivana Hribarja, je takoj vzdignila velikanski krik in skušala doseči, da bi Slovenci vsaj ne dobili drž. obrtne šole v tistem obsegu, kakor je bila ljubljana. Oni so se dobro zavedali velikanskega pomena te šole za ves slovenski jug in so zato napeli vse sile, da bi rešitev načrta zavlekli. Tudi naše klerikalce je veliki uspeh poslancu Hribarju silno pekel in zato so ga začeli radi popolnoma malenkostnih stvari sil-

no napadati. Upili so po svojih časopisih, da je pogodba z državo zavozena, in da bi občina prišla lahko veliko ceneje skozi.

Da bi se dežela zavzela za to velevažno pridobitev, tega seveda klerikalci iz same zavisti niso pripustili.

Vsem tem težavnim okoliščinam je sledil še padec finančnega ministra viteza Bilinskega. Na čelo finančnega ministrstva je stopil mož, ki je takoj pričel delati drž. obrtni šoli velike zapreke. Državna obrtna šola je bila že zgrajena in bi se morala l. 1911. v jeseni izročiti svojemu namenu. Kar naenkrat je država na velikansko veselje naših klerikalcev stopila do občine z novimi zahtevami in zahtevala novih žrtev. Vsakdo je mislil, da je občina s tem, da je državi brezplačno postavila stavbo in preskrbela elektriko, storila svojo dolžnost. Nasprotno! Država je zahtevala tik pred otvoritvijo šole, da občina preskrbi še vso opravo v glavnem poslopiju in v delavnici. Ker temu občina ni mogla ustreči je morala šolo preskrbeti lansko leto s stariimi pohištvi.

Vsled tega je bila sklicana posebna konferenca, na kateri je bila stavljen državi sledeča ponudba: Občina pripusti državi poslopije, preskrbi električni tok, za glavno poslopije in delavnico brezplačno in plača za opravo 28.000 K v slučaju, če pride tudi obrtno-nadaljevalna šola pod c. kr. drž. obrtno šolo. Na drugi strani zahteva tudi občina za slučaj, če bi država preseslila obrtno šolo v kako drugo poslopije, zato primerno oškodnino. Država naj plača vse stroške prepisa.

Vlada je sedaj poslala odgovor, o katerem je včeraj razpravljala občinski svet. Poročal je obč. svetnik Milohnoja.

Vlada v svojem odgovoru zahteva: 1. Občina mora sama preskrbeti opravo za glavno poslopije in delavnico in sicer brezpogojno.

2. Občina trpi vse stroške prenosa ozir. prepisa.

3. Zahteva, da se občina natančneje izrazi o svojih zahtevah za slučaj, če bi država šolo preselila v kako drugo poslopije.

Da se to pereče vprašanje, katerega končna rešitev je tako velikanskega pomena za lvs slovanski jug, vendar enkrat že reši, je poročevalc obč. svetnik Milohnoja v imenu odseka stavil sledeči predlog kot odgovor na vladne zahteve:

1. Občina je pripravljena sprejeti od vlade stavljenе pogoje v slučaju, če se na šoli ustanovi tudi elektrotehnični oddelek.

2. Občina preskrbi vso opravo brezpogojno.

3. Za slučaj, da država preseli šolo v kako drugo poslopije, zahteva občina kot oškodnino polovico sodno cenjene vrednosti poslopija.

Dr. Zajc izjavlja v imenu klerikalnih občinskih svetnikov, da bo njegova stranka sicer glasovala za predloge poročevalca, vendar pa mu še sedaj ne gre iz glave, kako je mogla Ljubljana brez njega dobiti tako važno šolo in čemu bivši župan Hribar ni najprej njega vprašal za potrebne svete.

Ravnatelj Pamer povdarja, da bodo Nemci glasovali za odsekov predlog, vendar pa prosi, da se prva točka v toliko spremeni, da občina sprejme od vlade zahtevane pogoje, toda le v slučaju, če se razven že zagotovljenega mehaniško-tehniškega in stavbnega oddelka ustanovi tudi elektro-tehniški oddelek. Poročevalc obč. svet. Milohnoja se strinja s tem predlogom.

Podžupan dr. Triller oriše v kratkem zgodovino boja in trnjevo pot ljubljanske državne obrtne šole in z ozirom na dr. Zajčevu zabavljanje konstatira, da se je rešitev zavlačevala tako dolgo časa veliko tudi radi tega, ker je bilo finančno ministrstvo mnenja, da šola vendar ne more biti tako velikega pomena za slovanski jug, ko kranjska dežela noče dati niti fiska podpore za šolo. Konstatira pa, da je občini ves čas z vso odločnostjo šel na roko minister za javna dela. Zato predlaga še sledeča dodatna predloga:

1. Županu se naroča, da izrazi ministrstvu za javna dela za izredno naklonjenost primerno zahvalo.

2. Županu se naroča, da napravi vse potrebne korake, da doseže pri finančnem ministrstvu vsaj delno olajšavo pri prenosu oz. prepisu.

Pri glasovanju so bili odsekovi predlogi sprejeti enoglasno. Prvi dr. Trillerjev dodatni predlog z večino, drugi enoglasno.

Mestna občina ljubljanska je torej storila vse korake, da zadovolji vlado in uredi končno to vprašanje in zato pričakujemo, da ji bo tudi vlada šla pri njenih zahtevah na roko.

Nato se je še razpravljalo o ponudbi inž. Šturma za nakup nekega mestnega zemljišča in sicer m po 10 K. Ponudba se sprejme, če plača za m 14 K.

Za tem je župan sejo zaključil.

Ob železni cesti od Krke do Kolpe.

Ko pridemo iz dosedaj 200 m navrtanega predora, krene proga jugozapadno smer ob rebrih zadnjih izrastkov Gorjancev, ki tu prehajajo z razrastki kočevskega pogorja. Splošno je imenuje ta kraj: **semiška gora**. Proga se vije izprva pod, pozneje nad cesto, ki pelje v Črnomelj. Zanimiv pa je ta del proge tudi radi velikega strmeča, oziroma padca, ki znaša povprečno 2,5 m na 100 m. Strmec se posebno opaža takoj pri visoki v hribu ležečem predoru, ako pogledamo doli na valovitem ravanu ležeča mesta Črnomelj in Metliko; posebno pa se razloček strmine opazi pri pogledu nazaj iz Otavca.

Komaj bo vlak se izvil iz predorove teme, že se bo ustavil pri mali vasici Gorenjci, kjer je odločena prva belokranjska postaja:

Semič. Od vasi enakega imena bo postaja oddaljena blizu pol ure; bližje postaji je že omejeno križišče cest na sedlu, kot prehodu iz Belo Krajine proti kočevski Dolenjski. Tudi postaja leži še sredi bujnih vinogradov. In še vedno v isti smeri, med vinogradi teče proga dalje in vedno nižje proti ravanu. Dotika se posamezno sredi vinogradov raztresenih hišic in vinskih hramov. Potem pa zapušča raj vinske trte ter se vije med gozdnatimi lazi nad Kotom, Ručetno vasjo, Miheljo vasjo itd. Pri Mihelji vasi jenja podjetje Biedermann in pričinja Lončaričevo delo, ki ima najdalji in (za delo) najlepší del proge od 27. do 48 km, torej v razdalji 21 km.

V prvem oddelku Lončaričevega dela srečujemo pod progo vasi: Petrovo vas, Rožanec (stara ajdovsko svetišče v gozdu), Lokve (pod cesto), Sela pri Otavcu (tu je bil lani velik požar) in naposled Otavec. Zadnje omenjeni vasi se med seboj prepirate radi vraščanja, kje naj bi bila postaja. Eni kot drugi bi jo radi imeli zase. Železniška uprava pa bo najbrže ta prepir tako pomirila, da eni kot drugi — ne dobe postaje.

Na celem prvem delu belokranjske proge se bo potnikom nudil nepopisno krasen razgled po Belo Krajini in doli proti izhodu na sinjo hrvaško ravan. Avstrija ima malo takih železniških prog, raz kojih bi se potnikom nudil razgled v tako bogatem obsegu. Ta diven razgled bo trajal od predora in postaje Semič skozi doli do Otavca, torej približno 7 kilometrov.

Ali potnike čaka še drugo presenečenje. Pri Otavcu se namreč proga zavije v složenem polkrogu naravnost v drugo smer, proti jugovzhodu. Izprva prereže vas, zapustivši gorska rebra, se koncem vasi spusti po blizu 40 metrov visokem in 200 metrov dolgem viaduktu na črnomeljske mestne loze. Ta viadukt bo nekaj veličastnega in po visokosti približno jednak onemu v Borovnici ob južni železnici.

Še bolj kot pri zgradbi sami, bo ta viadukt veličasten po naravnost očarljivem razgledu in pogledu nazaj na del proge proti predoru. Tu imate še enkrat celo progo pred seboj in tu šele se bo videla razlika strmeča in padca proge od predora do Otavca. Od tu se vidi tudi celo južno pogorje Gorjancev, ki se na vzhodu spajajo z vinorodno Vivodinjno ter predočujočo obširno ravan zakrožujočo pod seboj velikansko, latvici podobno kotlinsko dolino to in onostran Kolpe. Sedaj je vzhodna polovica razgleda zakrita po gozdnatih brdih, ki se vlečejo med Črnomeljem in Metliko.

Po tem viaduktu poteče proga skozi par kilometrov dolgi mladi gozd, znan pod imenom črnomeljske loze. Kmalu zadene ob cesto, ki pelje od že omenjenega semiškega sedla v Črnomelj. Kratek čas teče proga tik ob cesti. Še en kratek most nad cesto in iz gozda smo na postaji Črnomelj, oddaljeni 5 minut od mesta enakega imena.

Poleg metliške, bo ta postaja največja na belokranjskem delu železnice. Zgradbo tega dela je od Lončariča prevzel podjetnik g. Slapničar. Nasproti dosedanemu delu Lončaričeve proge je tu še največ delavcev. Po bojih in prepirih delavcev s podjetijstvom, kar se je v nekaterih slučajih odigravalo tudi že pred sodiščem, so delavci sedaj na tem delu proge glede hrane in plače razmeroma z drugimi še najbolj zadovoljni. O tem sem se prepričal na lastne oči.

Pa glede delavskih razmer hočem še posebej izpregovoriti. Tu naj nadaljujem in končam le opis proge same.

Od črnomeljske postaje dalje krene proga zapest na novo smer skoro naravnost proti vzhodu. Že blizu kolodvora prereže gradaško in metliško cesto, ki se kmalu na to razdeli v smeri proti Gradacu in desno proti Metliki. Črnomelj je sploh na vse strani zvezan z cestami; tako da se človek iz samega križišča in omrežja cest brez specialne karte težko

spozna. Vsled tega omrežja prometa je tudi pričakovati, da se bo Črnomelj po otvoritvi železnice gospodarsko še najbolj dvignil.

Komaj smo zapustili kolodvor in prerezali enoto obeh omenjenih cest, že nas novično ozdravlja krasen pogled nazaj po celi progi do predora visoko sredi semiške gore. Človeku, ki je prvič poskusil vožnjo s takim padcem, se skoro neverjetno zdi, kaj zna človeška roka ustvariti na polju prometne tehnike.

Prišli smo do 31.—32. klm in Korakamo dalje v smeri proti Gradacu.

Najnovjša telefonska in brzojavna poročila.

ITALIJANSKI JURIDIČNI KURZI.

Dumaj, 25. julija. Kljub dementiju naučnega ministrstva glede ustanovitve italijanskih juridičnih kurzov s pravico javnosti na tržaški trgovski šoli Rivoltello, ter rezerviranih izjav vlade o tem vprašanju se v italijanskih liberalnih kakor klerikalnih krogih z vso gotovostjo vzdržuje vest, da se ustanove ti kurzi že tekom letošnjega zimskega semestra. Vendar pa je italijanska javnost v skrbeh ravno radi rezerviranega držanja vlade, ki je sama iznesla to misel in predlog glede teh kurzov. Politiški krogi izražajo nezadovoljnost nad italijanskim časopisjem, ki je prezgodaj spravilo to zadevo v javnost in opozorilo nasprotnike, da so se pripravili na odpor proti nakanam vlade, ki bi kolikor toliko zadovoljile laške vseučiliške zahteve.

SPRAVA MED ČEHI IN NEMCI.

Praga, 25. julija. Ker ni bilo mogoče doseči v narodno-politiški komisiji nobenih pozitivnih rezultatov, so se pogajanja odložila na december; tako je postalo tudi sklicanje deželnega zbora češkega nemogoče. Splošno se zatrjuje, da ta odgoditev pogajanj pomenja tudi konec vseh nadaljnjih pogajanj.

VSTAJA PO ALBANIJI SE ŠE VEDNO ŠIRI.

Skoplje, 25. julija. Tukajšnji Valija je sklical narod pred vladno palačo ter imel tu govor, v katerem je prebivalstvo brez razlike na vero in politično prepričanje rotil, naj ohrani mirno kri in naj se ne da zapeljati k nepravdnim činom. Valija je obljubljal, da bo nova vlada napravila konec vsem zmešujavam v državi ter poskrbela za mir in red v vseh pokrajinah.

Solun, 25. julija. Mladoturški komite dobi va dan za dnevom pretilna pisma, včeraj so neznanci na ulici ubili zdravnika o katerem je bilo znano, da je navdušen pristaš mladoturške stranke.

Skoplje, 25. julija. Albanci so Prištino popolnoma zavzeli in nameravajo nemudoma odkorakati proti Skoplju in Solunu. Vse brzojavne zveze so pretrgane. V Prištini je zbranih 25.000 Albancev. Isa beg Boljetinac pripelje v Prištino še 10.000 bojevnikov. S to vojsko nameravajo Albanci udariti na Skoplje, ki se mu bližajo od raznih strani, v mestu vlada nepopisna panika.

Odgovorni urednik Rađivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Širite, kupujte in naročajte „Dan“! Prijavljajte nove naročnike!

Mali oglasi.

Lepo stanovanje z eno sobo, kuhinjo, drvarnico in kletjo se takoj odda ob glavni cesti v Sp. Šiški št. 33, I. nadstr. 507—2

Enodružinska vila Pod Rožnikom št. 264 se jako ceno prodaja. 477—6

Gospod išče stanovanja s hrano

v sredini mesta. — Ponudbe sprejema „Prva anončna pisarna“ 512

Proda se popolnoma novo Puchovo motorno kolo

najnovjšega sistema (1912) s 3 in pol PH. Natančneje se poizve pri Mirko Tratniku, hotel Tratnik v Ljubljani.

Kjigoveznica Ivan Bonač

Ljubljana, Šelenburgova ulica (nasproti glavne pošte)

priporoča vsakovrstna knjigoveška dela, mape, galanterijo, passepartuje itd. — Posebno močna vez za knjižnice, čitalnice in bralna društva.

• Cene zmerne, delo solidno! •

Izdelki za veselice:

Korjandoli, girlande, serpentine, balončki, zalepke za šaljivo pošto, moderni mali kuverti za srečolov, vstopnice (bloki).
Cena zmerna, postrežba točna!

Vožnja z avtomobilom!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da imam vedno na razpolago avtomobil za vožnje po mestu in na deželo.

Cene zmerne.
Priporočam se slavnemu občinstvu za cenjena naročila ter beležim z odličnim spoštovanjem
Ivan Belič
Dunajska cesta šte. 8.

— Bodi brez skrbi, je nadaljevala, nič se ti ne skrivi lasu. Straže bodo obveščene, vse bo pripravljeno, da izgine njeno truplo. In potem te bom poplačevala, ljubček moj, videl boš, kako umi kraljica poplačevati! Svojo gospodarico rešiš, svojo ljubico... In kar za deva kralja...

— Kralja? je hipoma pomislil kapitan in je poblebel. Kaj hoče reči?

— Najprvo moraš vedeti, kdo so menihi. Ali poznaš Brusaillea, Bragaillea in Brancailona?

— Vojvodove ljudi? Seveda poznam tiste pohajkovalce.

— In oni so ravno menihi. Vojvoda jih je poslal in zmenjena sem z njim: on jih je o vsem natanko poučil. Kadar dajo znamenje, pritečeš, udariš gospodično Champdivers. In če se bodo oni obotavljali, če postanejo malodušni, udariš sam tudi... kralja!

— Kralja! je kriknil Bois Redon in odskočil nazaj, hkratu se je zgrudil na kolena in proseče dvignil roke proti kraljici:

— Milost, je zaječal, Veličanstvo ne zahtevajte tega.

— Molči! je zagrmela Izabela in hipna jeza jo je obšla, kakor vedno, kadar je nalezela na najmanjši odpor. Pa ravnotako naglo jo je udušila, trenotek pomislila, nato pa se je vrgla h kapitanu in ga je objela z rokami okoli vratu. Vedela je, da zahteva nekaj stranskega za kapitanovo zavednost. Zanj je bil norec le kralj, le Veličanstvo, le oblast, skoro božanstvo! Pritisnila je svoje lice k njegovemu in zašepetala:

— Kraljica si rekel, da me more ozdraviti, kraljica? Govori, glupi menih!...

— Kraljica, da, kraljica, sire, spovednik... Karl ga je izpustil vsega preplašenega.

— Kraljica! je zamrmral še enkrat in se zamislil...

XIV.

Bois Redonova nezgoda.

Kraljica Izabela se je zbudila tistega jutra ko je poslal Ivan Nevstrašni svojo trojico zagovarjat kralja, zelo dobre volje. Z dvorjancami je takoj obiskala razmesarjeno Imperijo ki jo je zdravil vrhni nadzornik kraljičinega zverinjaka. V celjenju ran je bil zelo spreten in le njemu se je imela kraljica zahvaliti, da ji ni poginila ljubljena žival. Izabela jo je obiskovala zelo pogosto in ji nosila najraznovrstnejše sladkarije.

Po tem obisku je šla kraljica v družinsko sobo. To je bila obširna dvorana, kjer so kurili cele dni v dveh ogromnih lončenih pečeh. V tej dvorani je predsedelo celo zimo kraljičino služabništvo in se bavilo, s čimer se je pač kdo mogel in vedel. Izabela je razdala naročila za celi dan. Po še par manjših obiskih se je vrnila v svoje stanovanje. Po celi palači ni bilo videti nikjer žive duše. Straže so se grele v orožarnici, dvorjanice v svojih sobah, dvorjani pa so se razšli po izkazanem spoštovanju iz družinske sobe vsak po svojih opravkih.

Izabela je bila poslala za čas svojega ogleđa kapitana poizvediti, kako se obnašajo novi menihi. Kapitan jo je že čakal v kabinetu in ji poročal.

Najfinejši
ŠPIRIT
iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po
nizki tovarniški ceni veležganjarna 250
M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Celo noč
odprto
Kavarna Lecn
Celo
noč odprto

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem svoj lokal
na Rimski cesti št. 11 opustila ter da bom imela svojo
trgovino s kolesi in izposojevalnico koles

od danes naprej samo na

Marije Terezije cesti št. 14 (pri „Novem svetlu“).

Triporočam se slavnemu občinstvu za cenjena naro-
čila ter beležim s odličnim spoštovanjem

Ljubljana, 23. julija 1912.

Ana Gorec

Naznanilo prodaje.

Vsled sklepa upniškega odbora in dovolila c. kr. deželne sodnije v Ljubljani se

trgovina tvrdke Franc Souvan sin v Ljubljani
na Mestnem trgu

sedaj nadaljuje ter se vse v konkurzno maso te tvrdke
spadajoče manufakturno in modno blago,

kakor: moško in žensko sukno, svila, preproge, odeje, zastori, za-
grinjala, hnolej, pletenine, bela kotenina, platno, podloge itd.

prodaja po zelo nizkih cenah.

Prodajalo se bode vsak dan od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 7.
popoldne izvzemši ob nedeljah in praznikih.

V Ljubljani, dne 25. julija 1912.

Dr. Fran Tekavčič

odvetnik v Ljubljani kot upravnik konkurza.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblek in slamnikov za gospode in dečke, ter poletne damske kon-
tekcije z globoko reduciranimi cenami.

Slovenci! Spominjajte se naše prekornostne Ciril in Meto-
dove šolske družbe!

„DAN“ se prodaja v Ljubljani v sledečih tobakarnah

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLER, Kongresni trg.
ČESARK, Selenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIKAR, Sodna ulica.
SUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
SENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOSIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUSNIK, Rimska cesta.
USENIČNIK, Zidovska ulica.
KLEINSTFIN, Jurčičev trg.
KRIZAJ, Sp. Šiška.

WISIAK, Gosposka ulica.
KUSTRIN, Breg.
TENENTE, Gradaška ulica.
VELKAVRH, Sv. Jakoba trg
SITAR, Florjanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREO, Sv. Petra cesta.
KUŠAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELSNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica.
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
KLANSEK, Tržaška cesta.
JEZERSEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIČ, Dunajska cesta.
STRAVS, Škofja ulica.
TULACH, Dolenjska cesta.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
izvršuje vsa tiskarska dela okusno in po zmernih cenah.
Zaloga županskih in drugih uradnih tiskovin.

Prihod vlakov v Ljubljano iz:

Dunaju	12 ⁰⁵	3 ¹⁶	4 ⁴⁸	5 ⁵⁵	9 ⁰⁶	12 ⁴⁷	5 ²¹	8 ⁵⁸	5 ³¹
Trsta	12 ⁰²	4 ⁰⁰	9 ⁰⁴	11 ²¹	2 ⁵¹	6 ¹⁷	9 ⁴⁷	11 ⁴⁵	
Trbiža	7 ²⁵	9 ⁵¹	11 ¹¹	4 ²⁰	7 ⁰⁰	8 ¹⁵	11 ³³		
Kamnika	6 ⁴²	11 ⁰⁰	2 ⁴¹	6 ¹⁵	10 ³⁴				
Rudolfovega	8 ⁵⁵	3 ⁰⁰	9 ¹³						
Kočevia	8 ⁵⁶	3 ⁰⁰	9 ¹³						
Vrhniko	6 ³⁸	10 ³⁶	7 ²³						

* Brzovlak. ** Voz ob nedeljah in praznikih.

Odhod vlakov iz Ljubljane proti:

Dunaju	12 ⁰⁸	12 ¹⁸	4 ²⁹	7 ⁰⁰	11 ²⁶	3 ¹¹	6 ³²	9 ⁵⁵	10 ²⁵
Trstu	1 ²⁰	3 ²²	5 ¹³	6 ⁰³	10 ⁰²	1 ⁰⁶	5 ¹¹	8 ²⁵	
Trbižu	5 ⁴⁷	6 ⁵²	9 ⁰⁰	11 ³⁰	3 ³²	6 ³⁵	10 ⁰⁰		
Kamniku	7 ²⁷	11 ⁵⁰	3 ¹²	7 ¹⁵	11 ⁰⁰				
Rudolfovem	7 ³²	1 ³¹	7 ⁴⁴						
Kočeviu	7 ³²	1 ³¹	7 ⁴⁴						
Vrhniki	7 ³⁵	1 ¹⁵	8 ¹⁰						

* Voz ob nedeljah in praznikih. † Od 26. maja oziroma 1. julija.

„DAN“ se prodaja po vseh
tobakarnah po 6 vin.

„Dan“ je edini slovenski neodvisni
politiški dnevnik.
„Dan“ je najbolj informirani slovenski
dnevnik.
„Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki
izhaja tudi ob nedeljah in
praznikih.
„Dan“ je najodločnejši neodvisni ju-
tranji list.
„Dan“ je najcenejši napredni dnevnik;
posamezni izvodi po 6 vinajev,
s pošto mesečno le K 170.
„Dan“ je razširjen v najširših ljud-
skih slojih, ker ga vsakdo rad
čita in je zato jako uspešno
oglaševanje v njem.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu
učitelstvu, vsem učitelj-
skim društvom in vsem
okraj. učiteljskim knjiž-
nicam

po vsebini in opremi krasno
Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga
stane 3 K, — broširana
2 K 60 vin., s poštnino
26 vinarjev več.

Naroča se v Učiteljski tiskarni
v Ljubljani.

— Ali poznaš menihe? ga je vprašala kra-
ljica.

— Kako naj bi jih poznal! S kutarji nisem
imel še nikdar opravka, je dodal jezno.

— Dobro, torej jih boš moral šele spoznati.
Poslal jih je vojvoda Ivan Nevstrašni, pa kljub
temu ne zaupam preveč v njih sigurnost. Zato
te jim pošljem na pomoč. Ali pazi se boš mor-
ral. Skriješ se v sobici tik kraljevega kabineta,
kamor ne pride leto in dan živa duša. Ponoči
in podnevi boš moral paziti in kadar te kdo po-
kliče po imenu, stopiš v kabinet...

— H kralju? ... Jaz? ...

— Molči in ne glej tako bedasto. V kra-
ljev kabinet, da!

Kraljica je govorila resno in hudo gleda-
la kapitana, ki je vztrepetal ob misli, priti v
dotiko s kraljem. Bois Redon je uvaževal vsa-
kogar, ki je bil več od njega; in na dvoru je
morebiti on edini gledal na kralja, kakor na
najvišjega zapovedovalca v državi. Izabela
je poznala to njegovo slabo stran in veljalo je,
premagati na vsak način neljubo težkočo.

— Neopaženo boš lahko nadzoroval me-
nihe, je dejala. Tosant in Lancelot sta bila
zelo blizu cilja, pa prišla je oseba, ki je pre-
prečila ves moj načrt. In na to osebo boš mor-
ral pred vsem paziti in zabraniti, da bi se
drugič vmešavala v posle menihov. Nikogar
ne bo pri kralju, kadar bodo trajala zaklinje-
vanja. Zato ti ne bo težko odstraniti osebe...

— Osebe? je ponovil Bois Redon, ki ni
še prav razumel, kaj hoče kraljica.

— Ki je moja smrtna sovražnica, Odette
de Champdivers! Rdečica sramu me oblije

vedno, kadar se domislim te ženske, da je
nisem mogla že spraviti za vedno izpred oči.
Burgundec ji je moral na pomoč in spodletelo
mu je, sama sem jo napadla in odbila me je,
Imperija mi leži radi nje med življenjem in
poginom, kralj je srečno odnesel kožo, ker je
ona v hiši...

Izabela je za hip prestala, nato pa je uprla
svoje prodirljive oči v kapitana in naglo de-
jala:

— Ali kjer je spodletelo vsem, tam se
mora posrečiti tebi!

Bois Redon se je stresel. Razumel je, da
mu je kraljica naročila s tem, da mora ubiti
gospodično Odette de Champdivers. Zopet je
poteklo nekaj hipov gluhega molčanja, med
katerim ni kraljica niti za hip trenila od kapi-
tana. In pod pritiskom njenega demonskega
pogleda je bil vsakdo brez moči. Komaj slišno
je zašepetal:

— Če mora biti, storim. Bal sem se že,
da naj udarim kralja!...

Izabela je videla, da se je kapitan odlo-
čil. Vendar ni še odtegnila pogleda od njega.

— Bois Redon, iz ljubezni mi to napra-
viš. In ko bo izvršeno te povišam za prvega
svojega kavalirja. Bodi trden, udari zlo vilo,
ki mi zagraja pot, oprosti me neljubega za-
držka. Kaj ne moj ljubi, storiš mi to, oprostiš
me za vedno...

Prvotni njen strogi glas se je izpremenil
v sladko kramljanje. Bois Redonu je začela
vreti kri. Iztegnil je roki po nji, pa ona se mu
je dražeče umaknila. Zrla je vanj s polnimi
očmi in se smehljala, le smehljala...